A°. 1840. N°. 48.

LEYDSCHE COURANT.

MAANDAG, 20 APRIL.

NEDERLANDEN.

LEYDEN, 19 April.

Men meldt uit 's Gravenhage van den 17den dezer:

Gisteren middag heeft H. K. H. Mevrouw de Prinses *Sophia*, dochter van HH. KK. HH. den Prins en de Prinses *van Oranje*, op het paleis, in tegenwoordigheid van Zijne Maj. den Koning en der verdere leden van het Koninglijke geslacht, hare geloofsbelijdenis afgelegd, welke haar is afgenomen door den Wel Eerwaarden heer Hofkapellaan *I. J. Derwont*, in bijzijn van de Wel Eerwaarde heeren, *D. Delprat*, Hofkapellaan en rustend Leeraar bij de Waalsche Gemeente, en *C. L. van den Broek*, Predikant bij de Nederduitsche Hervormde Gemeente dezer Residentie.

— Sedert de laatst gedane bekendmaking, zijn door de belanghebbenden geligt de navolgende door Z. M. verleende octrooijen:

Een octrooi, in dato 8 Augustus 1839, voor den tijd van vijftien jaren, van af Mei 1839, verleend aan *H. Gerhardi*, te Brussel, domicilium gekozen hebbende bij den sollliciteur *P. P. T. Eyssell*, te 's Gravenhage, op de invoering van eene uitvinding van nieuwe zamenvoegingen en verbeteringen aan het stelsel der stoomwerktuigen.

Een octrooi, in dato 22 November 1839, voor den tijd van tien jaren verleend aan *F. I. Zeeman*, te Amsterdam, op de invoering van eene nieuwe wijze om kaarsen te vervaardigen uit stearige van vetsoorten gemengd met was.

Een octrooi, in dato 17 Januarij 1840, voor den tijd van vijftien jaren verleend aan *F. W. Feld*, te Berlijn, domicilium gekozen hebbende bij Kronenbroek, te Rotterdam, op de uitvinding van eene nieuwe stokings-methode voor ketels, ovens en andere trafijken, alsmede van eene nieuwe soort van stoomketels met buizen.

Een octrooi, in dato 17 Januarij 1840, voor den tijd van tien jaren, van af den 16den Augustus 1839, verleend aan *P. J. Muston*, te Amsterdam, op de invoering van een ronddraaijend werktuig, hetwelk op stoomwerktuigen, brandspuiten, pompen en andere toestellen tot opvoering van water kan worden toegepast, en ook tot andere einden kan worden dienstbaar gemaakt.

Een octrooi, in dato 5 Februarij 1840, voor den tijd van tien jaren verleend aan *J. F. Coulon*, woonachtig te Parijs, domicilium gekozen hebbende bij *W. Willink Jr.*, te Amsterdam, op de invoering van eene nieuwe wijze om stoom en heete lucht door uitvloeijing als beweegkracht te gebruiken.

Een octrooi, in dato 6 Februarij 1840, voor den tijd van vijftien jaren, van af den 17 Mei 1838, verleend aan *J. Maudsley*, te Londen, domicilium gekozen hebbende bij *C. C. Uhlenbeck*, te Amsterdam, op de invoering van verbeteringen in de zamenstelling van stoomwerktuigen voor het zeewezen, welke voornamelijk van toepassing zijn in stoomwerktuigen van de grootste soort.

Een octrooi, in dato 15 Februarij 1840, voor den tijd van vijf jaren verleend aan *R. Roelink* en *D. van Es*, te Meppel, op de uitvinding van snelweefgetouwen tot het bereiden van katoen, waarvan onderscheiden te zamen door middel van een paard of van een os en zonder menschen handen kun- [illegible]

Een octrooi, in dato 18 Februarij 1840, voor den tijd van vijf jaren verleend aan de gezusters *R. J. Moresco*, te 's Gravenhage, op de uitvinding van zeker vernis tot schoonmaking, verbetering en conservatie van meubelen.

— Van Gouvernementswege zijn subsidien verleend tot herstel der pastorijwoningen der Hervormde Gemeente te Angelo en der Roomsch-Katholijke te Rossum.

— In eene der laatste nommers van het *Journal de la Haye* las men het volgende:

„De gewezen Zaakgelastigde der Vereenigde Staten bij ons Gouvernement, de heer *Davezac*, die aangename herinneringen heeft achtergelaten bij hen, welke in de gelegenheid zijn geweest om de hooge bekwaamheden van zijnen geest, de minzaamheid van zijn karakter en de goedheid van zijn hart waar te nemen, is onlangs door zijne vrienden van New-Orleans op een gastmaal genoodigd, en zulks ten einde aan dien Staatsman een blijk te geven van hunne volmaakte goedkeuring zijner handelingen gedurende den tijd dat hij de Vereenigde Staten aan de Hoven van Napels en 's Gravenhage heeft vertegenwoordigd. In antwoord op die vereerende uitnoodiging heeft de heer *Davezac* eenen opmerkelijken brief geschreven, welken de nieuwsbladen der Unie mededeelen. Wij laten hier een extract uit dien brief volgen, hetwelk ongetwijfeld met belangstelling zal worden gelezen:

„Na te hebben gewaagd van de bewonderenswaardige veranderingen, welke het algemeene voorkomen der Vereenigde Staten heeft verkregen, sedert hij dit land is vertrokken, laat de heer *Davezac* zich onder anderen als [illegible] op groote veranderingen voorbereid; ik meende te weten al [illegible] door een volk, dat in tien levensjaren van natien, bij gelijk [illegible] bestaan, meer leeft dan eenig ander volk in honderd jaren [illegible] evenwel is mijne verwachting, hiervan werd ik alras overtuigd, veele minder geweest dan de werkelijkheid die mij trof, zoodra ik wederom den Amerikaanschen bodem betrad, zoodra ik mij op nieuw te New-York, die groote Amerikaansche stad, bevond. Intusschen had het mij niet ontbroken aan voorwerpen van vergelijking, die de drift der bewondering bij mij konden doen bekoelen, indien al ooit vergelijkingen ten nadeele van ons gelukkig vaderland kunnen uitvallen.

Ik had in Holland gewoond, en bij die gelegenheid zij het mij vergund regtmatige hulde van dankbaarheid te brengen aan de bewoners van dat land, voor de welwillende gastvrijheid, welke ik zoo langen tijd heb genoten; aan een volk, de oude en duurzame bondgenoot van onze staatkundige kindsheid, den hechten vriend van den mannelijken ouderdom onzer nationaliteit; aan het land, de bakermat der hedendaagsche vrijheid in het vaste land van Europa, een land, hetwelk de hooge daden houdt opgeteekend der *Nassaus*, de wijsheid en de bekwaamheden der *Barnevelds*, der *de Witten*, de *Grotius*, van *Grotius*, die wetgever der natien; de onverwinnelijke moed van *Tromp*, de *Ruiters*, de geleerdheid van *Ruisch*, *Huygens*, *Boerhave*; de onvergetelijke schranderheid en wetenschap van *Erasmus*; aan het aangenomen vaderland der wijsgeeren *Salmasius*, *Bayle* en *Saurin*; aan een volk, dat, in voor- en tegenspoed, die groote geaardheid, die schitterende hoedanigheden heeft behouden, welke deszelfs voorzaten magtig en vermaard hebben gemaakt, en dat ook ten huidigen dage zich in de rij der groote volken van den aardbol blijft handhaven, met eene, wat het getal betreft, mindere bevolking dan die van verscheiden Europesche Staten van den derden rang. Ik had Amsterdam gezien, die stad met hare honderd grachten en tallooze bruggen, bewonderingswaardige kaden, Vorstelijke paleizen, bewoond door gewone ingezetenen; hare beurs, waar verscheiden duizend kooplieden dagelijks zamenkomen om zilver en goud aan Republieken, Koningen en Keizers te verkoopen; haar entrepot, waar de verschillende voortbrengselen uit Europa, Azie, Afrika, Amerika en Australie worden opgehoopt, zonder de ruime pakhuizen te overstelpen! Ik had ook Liverpool gezien, met deszelfs groote dokken, waar Britsche en Amerikaansche koopvaarders haast elkander zijn gelegen; ik was in die edele zeestad gekomen, dwars door Engeland rijdende, langs den prachtigen ijzeren weg, die als eene groote ader, uit de hoofdstad naar de uiteinden des Rijks loopt. Ik had al die wonderen der hedendaagsche beschaving bezigtigd; en evenwel heb ik niet zonder verbazing den ondernemingsgeest, de krachtsinspanningen opgemerkt, welke te New-York zijn aangewend tot het in stand houden van deszelfs voorspoed, ondanks de meest ondermijnende omstandigheden; blijvende die stad zilver en goud geven in ruil voor al hetgeen uit alle deelen der wereld derwaarts vloeit; betalende met kostbare metalen het ijzer, de wol, de uit Engeland ingevoerd wordende Britsche katoenen-manufacturen, de Fransche zijden en wijnen; terwijl New-York daarentegen naar alle oorden van den aardbol de producten van Amerikaanschen arbeid en nijverheid heenzendt."

— Uit Rotterdam meldt men van den 16 April:

Heden namiddag is alhier van 's Rijks Werf met het beste gevolg van stapel geloopen, Zijner Majs. stoomjagt *de Hekla*, bestemd voor de dienst der marine. Naar men verneemt zal eerstdaags mede van dezelfde werf van stapel loopen, Zijner Majs. fregat *de Waal*, van 64 stukken, welk fregat reeds bijna elf jaren op stapel gestaan, en zeker het grootste is dat men tot nog toe alhier gebouwd heeft.

— Uit Dordrecht meldt men van den 17 April:

Gisteren namiddag is in het Elshout, van de werf van de heeren *Pot*, met het beste gevolg van stapel geloopen, het fregatschip *Oostindia Packet*, bestemd voor de vaart op Oost-Indien.

— Uit het Roomsch-Katholijk Jaarboek voor den jare 1840, dat onlangs het licht heeft gezien, blijkt, dat er in ons land 871 parochien bestaan, als in Noord-Braband 224, Gelderland 105, Noord-Holland 209, Zuid-Holland 83, Zeeland 30, Utrecht 38, Vriesland 31, Overijssel 53, Groningen 11, Drenthe 4 en Limburg 183. De Hollandsche zending bevat 403 statien, 401 pastoors, 230 kapellaans, ruim 490,000 zielen, 439 kerken en bijkerken, 2 groote seminarien, 1 klein seminarie en 14 professoren en praeceptoren. Het apostolisch-vicariaat generaal van 's Hertogenbosch bevat 137 parochien, waaronder 6 rectoraten, 131 pastoors, 6 rectors, 94 kapellaans en adsistenten, 206,000 zielen, 154 kerken, bijkerken en kapellen, groot en klein seminarie, 13 professoren. Het apost.-vicariaat-generaal der Nederl. districten van het voormalige bisdom van Roermonde, bevat 64 parochien, 64 pastoors, 44 kapellaans, 67,000 zielen, 71 kerken, bijkerken en kapellen. Het apost.-vicariaat van het Nederl. gedeelte des voormaligen bisdoms van Antwerpen, bevat 51 parochien, 51 pastoors, 45 kapellaans, 87,000 zielen, 55 kerken, bijkerken, kapellen, 1 seminarie, 2 professoren, 1 begijnhof met 1 pastoor en 40 begijnen, 1 klooster met 2 priesters, 2 [illegible] apost.-vicariaat [illegible] 18 pastoors, 15 kapellaans, 18,500 zielen, 20 kerken, bijkerken en kapellen, 1 seminarie, 3 professoren. Het bisschoppelijk commissariaat van het Zeeuwsche gedeelte des bisdoms van Gent bevat: 1 pastorij der eerste en 5 pastorijen der tweede klasse, 15 succursalen of hulpkerken, 1 bijkerk of annexe, 6 pastoors, 15 desservanten, 6 vicarissen; en ruim 90,000 zielen. Het Nederl. gedeelte van het bisdom van Luik bevat in het geheel 6 pastorijen der 1ste, 6 der 2de klasse, 124 succursalen of hulpkerken, 41 bijkerken of annexe, 12 pastoors, 124 desservanten, 31 kapellaans of vicarissen-desservanten, 114 vicarissen (behalve 22 vacaturen); 178,300 zielen.

Deze opgaven te zamen trekkende, dan beloopt de Roomsch-Katholijke bevolking in Nederland 1,076,800 zielen.

— Uit Groningen en Gelderland worden weder van twee branden melding gemaakt, waarbij de inwoners ongelukkig al hunne have en goed, eenige stuks vee en hunne woningen verloren hebben en dus in diepe armoede gedompeld zijn.

TURKYE.

KONSTANTINOPEL den 25sten Maart. Den 20sten dezer heeft de Graaf *Pontois*, die tot hiertoe slechts den rang van Fransch gevolmagtigd Minister alhier bekleedde, zijne aanstelling als Ambassadeur bij de Verhevene Porte ontvangen.

— De naar Londen bestemde Gezant, *Schehib*-Effendi, is den 21sten naar zijne bestemming vertrokken. De heer *Mussurus* is tot Turksch Zaakgelastigde in Griekenland benoemd, hij is voorheen Gouverneur van het eiland Samos geweest.

— De handelsgeschillen tusschen Turksche en vreemde onderdanen zullen, volgens bevelschrift van den Sultan, voortaan door eene bijzondere regtbank onderzocht worden, die geregeld hare zittingen elken Maandag in de woning van den Minister van Koophandel houden zal.

— De gezondheids-toestand is ter dezer stede voldoende.

GRIEKENLAND.

ATHENE den 20 Maart. De jonge Prins *van Oranje*, welke sedert den 12den met zijn fregat den Piraeëus is binnengeloopen, bezoekt bijna dagelijks Athene, en heeft reeds meermalen ten Hove gedineerd. Voorleden Zondag was hem ter eer groot diner van 60 couverts, tot hetwelke de Ministers en de Staatsraad waren genoodigd. Te gelijker tijd met Z. K. H. is ook de heer *Zographos*, die in Gezantschap naar Turkije geweest is, den Piraeëus binnengeloopen, waar hij nog quarantaine houdt.

Tijdingen uit het Oosten melden, dat Z. K. H. den 29 Maart te Smyrna in welstand aangekomen is.

RUSLAND.

Van de Russische grenzen schrijft men van den 5den dezer, dat men berigten ontvangen had, dat de Regering van elke nieuwe onderneming tegen Chiwa voor het tegenwoordige had afgezien. Er was bij die expeditie een ontzettend materieel verloren gegaan, dat in Rusland niet zoo gemakkelijk meer was bijeen te brengen; ook waren de door dezelve veroorzaakte kosten

zoo groot, dat men tot eene herhaling der expeditie niet kon overgaan; misschien zou dezelve in het volgend jaar plaats hebben. Wanneer de togt alsdan voortgang had, zou men den nu genomen weg niet meer nemen, daar dit nu reeds de derde maal was, namenlijk nog tweemaal in 1819 en 1825, dat dezelve was mislukt door dezelfde omstandigheden als thans, namenlijk hevige koude en ontzaggelijk veel sneeuw; maar men zou eenen anderen weg inslaan, waarop men gedurende den zomertijd geen gebrek aan water had; een deel der troepen zoude ook over de Kaspische zee gevoerd worden, van welker oostkust tot voor de poorten van Chiwa slechts een korte afstand is.

S P A N J E.

Door den Franschen *Moniteur* is de volgende telegraphische depeche uit Madrid den 9den door den Franschen Ambassadeur aan den Minister van Buitenlandsche Zaken gezonden:

De Koningin heeft het verzoek om ontslag der Ministers van Marine, van Binnenlandsche Zaken en van Oorlog toegestaan. De eerste is door den heer *Sotelo*, onder-Secretaris van het genoemde departement; de tweede door den heer *Armandariz*, lid van de Kamer der Afgevaardigden; en de derde voorloopig door den heer *Serzagaray*, onder-Secretaris, vervangen. Het Ministerie van Financien is aan den heer *Santillan*, afgevaardigde, toevertrouwd. Die keuzen zijn in den geest der meerderheid.

I T A L I E.

Alles is te Napels nog in gespannen verwachting over den afloop van den twist met Engeland wegens het zwavel-monopolie. Het artikel van het tractaat tusschen Napels en Engeland, van 1816, waarop de Engelschen zich beroepen, om aan te wijzen, dat het Napels niet vrij stond een afzonderlijk traktaat met Fransche kooplieden te sluiten, luidt aldus:

De Britsche onderdanen in het Koningrijk der Beide Sicilien hebben het regt om daar etablissementen en magazijnen te houden, zoowel persoonlijk als op eenige andere wijze vrijelijk te beschikken door middel van koop, geschenk, ruil, testament-vermaking en op alle andere wijzen, zonder aarzeling of verhindering.

— De dezer dagen afgetreden Minister van Buitenlandsche Zaken, de Vorst *van Cassaro*, is den 6 April, op bevel van den Koning naar de stad Foggia verbannen en daarheen door gensdarmen geleid. Men weet niet waarin zijne misdaad bestaat, alleen heeft hij den Koning de gevaarlijke gevolgen aangetoond, welke er uit zouden voortvloeijen, zoo hij met Engeland vijandigheden begon.

D U I T S C H L A N D.

Aan Z. M. den Koning van Hanover is door de Stendenvergadering eene Commissie gezonden, welke aan hem, namens de Stenden het volgend adres heeft overhandigd.

Allerdoorluchtigste, grootmagtigste Koning, allergenadigste Koning en Heer!

Het heeft uwe Koninglijke Majesteit allergenadigst behaagd, aan de thans weder zaamgeroepene Staten, terstond op den eersten dag van derzelver bijeenkomst, het nieuwe ontwerp van constitutie voor het Koningrijk tot vrije beraadslaging te doen voorleggen, en daardoor het hun, op het onderdanigst adres van den 15 Junij des vorigen jaars, wegens verzochte wederopneming der verhandelingen, tot het verkrijgen eener verdragsmatige afdoening der constitutie-aangelegenheid, gegevene Koninglijke woord ten volle digste te vervullen.

Van diepgevoelde dankbaarheid hiervoor doordrongen, achten de Staten het des te meer hunnen eersten pligt, deze dankbaarheid in de tegenwoordige alleronderdanigste voordragt eerbiedig te kennen te geven, daar het hun niet heeft kunnen ontgaan, dat in het nieuw ontwerp der constitutie-acte, de voorslagen dier Commissie, welke door de Staten tot onderzoek van het in den jare 1838 hun voorgelegde ontwerp benoemd was, in vele wezentlijke punten allergenadigste aanmerking hebben mogen vinden.

Daar op deze wijs de voornaamste hinderpalen, welke wegens eene verdragsmatige eenswording over de constitutie des lands broederlijk konden zijn, uit den weg geruimd schijnen, en daarenboven uwe Koninglijke Majesteit de hooge genade gehad heeft, in allerhoogst onze verklaring van den 10den Februarij dezes jaars, [illegible] eenige, voor nog zoo in de Staten-vertegenwoordigde kies-corporatien en kies-districten, dat namelijk uit de keus van nieuwe afgevaardigden tot deze vergadering eene erkenning der constitutie van 1819 zou afgeleid kunnen worden, ter zijde te stellen; zoo houden het de vergaderde Staten, ofschoon verscheiden keusgeregtigden zich alsnog aan het verkiezen van Afgevaardigden onttrokken hebben, in het ware belang des lands voor hunnen pligt, omtrent het hun voorgelegde gewigtige werk eener constitutie-acte alsnu ten zorgvuldigste te raadplegen, en niet minder tot de overige materiële behoeften des lands mede te werken, welker overweging niet zonder menigvuldige nadeelen langer uitgesteld mag blijven.

Moge het derhalve uwe Koninglijke Majesteit behagen, de verzekering van uwe zeer getrouwe Staten goedgunstig te ontvangen, dat zij onverwijld en ernstiglijk het tegenwoordig ontwerp van constitutie, aan de gemoedelijkste en zorgvuldigste beraadslaging zullen onderwerpen, opdat door eene zoo snel mogelijk tot stand te brengen overeenkomst, de welvaart des lands blijvend bevestigd worde.

Z. M. heeft geantwoord:

„*Mijne Heeren de Staten!*"

„Ik dank u voor het adres, hetwelk gij mij overhandigd hebt en dit adres is mij een ware troost, want het strekt mij tot bewijs, dat de Staten werkzaam zijn willen om het doel te bereiken, waarop de wenschen van elken braven Hanoveraan gerigt zijn. Volgens uwe verzekering ben ik vast overtuigd, dat gij geenen tijd verliezen, geene moeite sparen zult, om dezen arbeid te voleindigen. Ik kan met waarheid verzekeren, er is geen hoofdstuk, geene zinsnede, geene uitdrukking in het werk, die niet naauwkeurig onderzocht en verstaan is, om er mijnen naam onder te kunnen zetten. Gij kent mij, ik ben een man van mijn woord. Wat ik beloof, dat houde ik. Ik kan verzekeren, ik heb slechts ééne gedachte, het geluk en de welvaart des lands, en nooit heb ik er eene andere gehad. Gij kent den trouw der Hanoveranen. Ik heb het land steeds mijn volle vertrouwen geschonken. Ongelukkiglijk zijn er overal enkele slechten; doch de massa is goed en eerlijk. Ik voel als eenen steen van mijn hart vallen, daar ik hoor, wat gij mij zegt. Nu ben ik zeker, wij bereiken het doel."

Bij Zijne Maj. waren ter deze gelegenheid vele burgerlijke en militaire hoofdambtenaren tegenwoordig, benevens de Kroonprins en de Prinsen *Berhard* en *Alexander* van Solms.

— Uit Dantzig meldt men van den 9 April, dat in dien nacht het ijs in de oude Weichsel, van Durchbruch af onverwachts los is geraakt, en naar zee gedreven, zoodat de gemeenschap te water met de provincien geheel hersteld was.

— Den 12den dezer is Z. K. H. de Grootvorst-Troonopvolger van Rusland te Darmstadt aangekomen.

GROOT-BRITANNIE.

Londen den 15 April. Dezer dagen heeft men, bij gelegenheid van de China-quaestie, in het Parlement gesproken van het bevel in Rade van den 3den April ll., hetzelve is in de volgende bewoordingen bevat:

Hare Maj. in overweging hebbende genomen de beleedigende handelingen, welke zekere dienaren des Keizers van China voor eenigen tijd tegen beambten en onderdanen van Hare Maj. hebben gepleegd, en Hare Maj. bevelen hebbende gegeven dat voldoening en schadevergoeding deswege aan het Chinesche Bewind zal worden gevraagd, en vermits het doelmatig is, ten einde zoodanige voldoening en schadevergoeding te verkrijgen, dat schepen en vaartuigen met derzelver ladingen, toebehoorende aan den Keizer van China en aan deszelfs onderdanen, zullen worden aangehouden en in bewaring gesteld; en dat, ingeval de bedoelde voldoening en schadevergoeding door het Chinesche Bewind mogt worden geweigerd, de schepen, vaartuigen en ladingen, die alzoo zijn of later zullen worden aangehouden, zullen worden verbeurd verklaard en verkocht, en dat de opbrengst daarvan op zoodanige wijs zal worden aangewend als Hare Maj. zal goedvinden te bevelen: zoo heeft het H. M. behaagd, door en op den voorslag van Haren geheimen Raad te gelasten, gelijk zij gelast bij deze: dat de bevelhebbers van Harer Majs. schepen van oorlog zullen hebben aan te houden en binnen de havens te brengen alle schepen, vaartuigen en goederen, behoorende aan den Keizer van China of deszelfs onderdanen, of aan personen, wonende in landen, oorden of bezittingen van China; en bijaldien de hierboven bedoelde voldoening en schadevergoeding door het Chinesche Bewind mogten worden geweigerd, die schepen, enz., over te geven ter beoordeeling aan een der Admiraliteits-hoven, op Harer Majs. grondgebied. Ten dien einde zal Harer Majs. Advocaat-Generaal, mitsgaders de Advocaat der Admiraliteit onmiddellijk eene Commissie aan Hare Maj. voordragen met last aan de Commissarissen tot uitoefening van de bediening van Lord Opper-Admiraal en ten einde het Hooge Admiraliteits Hof van Groot-Britannie, als ook de onderscheidene Admiraliteits-hoven op Harer Majs. bezittingen kennis te doen nemen van en naar regten te doen procederen, omtrent alle aanhoudingen, inbeslagnemingen, prijzen en represailles, van alle schepen, vaartuigen en goederen, die zijn of zullen worden genomen; en te hooren en te beslissen daar over, ingevolge admiraliteits costuum en het volkenregt, ten einde te regten over en te veroordeelen al zoodanige schepen, vaartuigen en goederen, als zullen toebehooren aan China, aan onderdanen van den Keizer van China, of aan eenige andere personen, wonende in deszelfs landen, bezittingen of gebied. Hare Maj. gelast verder dat zoodanige volmagten en bepalingen in de lastbrieven ten deze zullen worden gesteld als gebruikelijk en met vroegere soortgelijke gevallen overeenkomstig zijn; dat tevens gereed gemaakt en Hare Maj. onderworpen zouden worden zoodanige voorschriften als geschikt zullen worden geoordeeld om aan de Admiraliteits-hoven in Harer Majs. vreemde gouvernementen en volkplantingen tot rigtsnoer te worden gezonden en de bovenbedoelde Commissarissen zijn met de zorg daarvoor belast.

— In de zitting van het Lager-Huis van den 13den, is de wet op het Bestuur in Canada voor de tweedemaal gelezen. Sommige leden gaven hun ongenoegen daarbij te kennen, omdat de vertegenwoordiging der beide deelen van Canada niet geëvenredigd was, daar, volgens die wet, Opper-Canada met eene bevolking van 400,000 zielen, evenveel vertegenwoordigers zou zenden als Neder-Canada, hetgeen eene bevolking van 600,000 zielen had. Genoemde maatregel was echter, naar opgaaf van den Minister *Russell* genomen, opdat de Fransche partij in Canada niet te veel zou kunnen uitrigten.

— Wegens de feestdagen is het Parlement 14 dagen geprorogeerd.

— Aan het Huis der Gemeente zal na de Paaschvacantie eene petitie worden aangeboden door de voornaamste handelhuizen van de hoofdstad, wegens de voortdurende stremming van den Britschen handel met Krakau, ten gevolge van het bezet blijven dier stad door vreemde troepen.

— Uit Guernsey meldt men onder dagteekening van 8 April:

Gisteren zijn alhier drie Hollandsche matrozen in eene sloep aangekomen; zij hebben behoord tot de equipagie van het Nederlandsch schip *Minerva*, Kapitein *Wiersma*, 24 Maart in ballast van Amsterdam naar Philadelphia vertrokken. De equipagie bestond uit tien personen, den Kapitein, zijne vrouw en twee kinderen. Zondag ll. het schip op rotsen gestooten zijnde, is hetzelve dadelijk verbrijzeld. Van het overige gedeelte der equipagie, dat zich met de groote sloep gered had, was niets vernomen geworden.

F R A N K R IJ K.

Parijs den 17 April. In Mei aanstaande vertrekt de Koninglijke familie voor eenigen tijd naar Fontainebleau; het huwelijk van den Hertog *van Nemours* zou nu wederom eerst vóór het einde van Mei plaats hebben, en men meende, dat ook vóór dien tijd de nieuwe Aartsbisschop van Parijs zou benoemd wezen, om den jongen Graaf [illegible].

— Reeds drie dagen, hetgeen iets buitengewoons is, hebben de beraadslagingen over de wet ter toestemming der geheime fondsen in de Kamer der Pairs geduurd; men meent, dat de afloop wel zal wezen, dat dezelve zal aangenomen worden, echter met eene geringe meerderheid, waaruit men besluiten mag, dat het Ministerie *Thiers* in de Eerste Kamer geen grooten aanhang heeft.

— Door telegraphische depeches uit Toulon van den 11den is bekend gemaakt, dat de Admiraal *Rosamel* uit die plaats vertrokken is, het bevel voerende over een smaldeel van 4 linieschepen en eene corvet, welke met andere vereenigd op de kusten van Afrika en vooral voor Tanger en Tunis zullen kruisen; 9 regerings-stoombooten zullen gedurende den togt van den Maarschalk *Vallée* hem ten dienst staan; zijne magt bestaat uit 20,000 man. Ook de corpsen van de provincien Oran en Constantine zullen ter gelijker tijd aanvallende bewegingen ondernemen.

Eene andere telegraphische dépêche van den 16den uit Toulon meldt, dat HH. KK. HH. de Hertogen *van Orleans* en *Aumale* den 13den te Algiers zijn aangekomen.

— Uit Philippeville meldt men van den 3den April:

Een onder-bevelhebber van *Abdel-Kader*, die zich aan de zijde van Setif vertoond had, om ons aan te vallen, is met een bataljon geregelde infanterie, een groot aantal ruiters en twee kanonnen, in handen van den Scheik *el-Arab* gevallen. Deze Scheik, onze bondgenoot, heeft den onder-bevelhebber in eene hinderlaag gelokt, hem daar al zijn kruid en lood laten verschieten, en toen in het gebergte geheel in de engte gebragt. Hij heeft van deze magt 500 manschappen gedood, welker ooren hij als zegeteekenen aan den Generaal *Galbois* heeft opgezonden, en voorts twee standaarden, twee trommels en al de pakgoederen buit gemaakt. Alleen de ruiterij heeft zich gered.

B E L G I E.

Een bijzonderen berigt uit Brussel van den 17 April meldt, dat er thans een nieuw Ministerie zou gevormd wezen, bestaande uit de heeren *Lebeau* voor Buitenlandsche, *Ch. Rogier* voor Binnenlandsche Zaken, *Mercier* voor Openbare Werken, de Generaal *Buzen* voor Oorlog, *Liedts* voor Justitie en *D. Dumortier* voor Financien; deze allen zouden tot de liberale partij behooren en dus aan de Katholijke in het geheel niet aangenaam zijn.

— Den 13den April is Z. H. de Hertog *Ferdinand* van Saksen-Koburg, vergezeld van zijnen zoon Prins *August*, te Brussel aangekomen.

— Dezer dagen zijn te Brussel de schuldeischers van den heer *J. Cockerill* vergaderd geweest, om te beraadslagen over de hem verder te verleenen surseance van betaling; men is daarvoor goed gestemd. Bij die gelegenheid is voorgelezen een uitvoerig verslag van de zaken van den heer *Cockerill*, van 29 Februarij 1839 tot 29 Februarij 1840. Daaruit blijkt, dat op het einde van dat tijdvak het actief heeft bedragen fr. 26,537,641.93 c., en het passief fr. 17,227,886.39 c., blijvende dus een wezenlijk batig saldo van fr. 9,309,755.54 c., zijnde fr. 1,255,000 meer dan het batig saldo der rekening van het vorige jaar.

— Dezer dagen is alhier voor de Regtbank van Eersten Aanleg de zaak tusschen het Nederlandsche Amortisatie-Syndicaat en de Belgische Maatschappij van Volksvlijt voorgekomen. De heer *Barbanson*, Advocaat der maatschappij, heeft conclusien genomen, strekkende om te verklaren, dat het Belgische Gouvernement zal gehouden zijn zich met de maatschappij in

vereenigen tot het vragen der handligting van het vroeger bewerkstelligde beslag. De heer *van Overbeek*, Advocaat van het Syndicaat, heeft gevraagd, dat de regtbank zich onbevoegd moge verklaren *ratione personae*. De Belgische regtbanken, zeide hij, hebben geene hoedanigheid om dergelijke quaestien te beslissen, die noodwendig tot de diplomatie behooren. De heer *Verhaegen* heeft in naam van het Belgische Gouvernement bijna in denzelfden geest gesproken, en insgelijks tot de onbevoegdverklaring geconcludeerd, daarbij ook onder anderen aandringende, dat de beslissing dezer zaak aan de gemengde financiele Commissie te Utrecht blijve opgedragen. Na de conclusien van den heer *Crassier*, Procureur des Konings, zal de uitspraak van het vonnis plaats hebben, hetwelk tot eenen onbepaalden tijd uitgesteld schijnt te zijn.

MENGELINGEN.

DE HEIDENEN OF CIGANEN IN *MOLDAVIE* EN *WALLACHIJE.*

(*Vervolg en slot. — Zie* N°. 39 *van den* 30 *Maart* 1840.)

Geen dezer vier klassen heeft eigenlijk vaste woningen. In den zomer huizen zij onder tenten; den winter brengen zij onder aarden hutten door, waartoe zij de bouwstoffen uit de bosschen halen. Altoos blijven zij echter in de nabijheid van dorpen, deels om werk te vinden, deels om hunne neiging tot stelen te kunnen bevredigen. Elke tien tot vijftien huisgezinnen (*salassu, salassuri*) staan onder de regtsmagt eens mans, die door hen zelven, gekozen, door de Wallachijers en Moldaviërs, Jood of regter genoemd wordt en van eenen *Bulubassa*, in Hongarije en Transylvanie ook *Woywod* genaamd, afhangt. De candidaat tot een zoodanig ambt, moet uit een geslacht gesproten zijn, dat reeds *Bulubassas* opgeleverd heeft, zich beter kleeden dan de anderen, van rijpen ouderdom en indrukwekkend uiterlijk zijn. De keuze geschiedt onder den blooten hemel; de verkorene wordt, zoo als eertijds de Frankische Koningen, op de schouders der mannen driemaal verheven, aan de vergadering vertoond, die hem met algemeen gejuich begroet. Na geëindigde feestviering gaan de Ciganen zoo trotsch uit een, als Keurvorsten die eenen Keizer hebben verkozen. De Regters en Bulubassas, worden door den Grootwapenmeester des Vorstendoms bevestigd, aan wien de laatsten, ook wel Ciganen-Koningen genoemd, de schatting moeten afleveren, welke zij door de Regters laten inzamelen. Hij bepaalt ook de som, welke zij te betalen hebben, maakt hun den wil des Regering bekend, en is hun regter in het hoogste ressort. Daarom vreezen de Ciganen hem meer dan den Vorst zelven. De Regters en Bulubassas zijn, om zich van de menigte te onderscheiden, bijna altoos te paard, en hebben het regt eenen baard te dragen, een lang, purper kleed, geele of roode laarzen, eene muts van schaapsvel, welke veel van de Phrygische heeft, en aan eenen bandelier een klein zweepje met drie riemen, waarmede diegenen hunner onderhoorigen, die op eenen diefstal betrapt wordt, en of eenig ander kwaad hebben begaan, van regtswege gestraft worden. De Bulubassas ontvangen ook twee ten honderd van de schatting, welke zij invorderen, en hebben het regt de nalatige schuldenaren zelf te straffen. Niettemin staan zij altoos onder toezigt der Overheid van de plaats waar zij zich ophouden.

De *privaat-slaven*, behooren of aan kloosters of aan Bojaren, en vallen in de beide klassen der lâïessi en bâtrassi.

De lâïessi der privaat-personen, leven even zoo als die der kroon. Naar welgevallen zwerven ook zij met hunne regters rond, doch betalen niet de Regering, maar het klooster of den Bojar, waarvan zij afhangen, hunne gewone schatting. Hebben deze iets te bouwen, dan zijn hunne lâïessi gehouden daarbij als metselaars te werken en ontvangen daarvoor dagelijks, een piaster of 16 centen Nederlandsch.

De *bâtrassi* daarentegen hebben vaste woonplaatsen, en zijn doorgaans alleen nog bij naam Ciganen; want zeden en gebruiken hunner nomadische stamgenooten hebben zij zoo geheel en al afgelegd, dat zij van de Moldaviers en Wallachijers naauwelijks te onderscheiden zijn, daar zij zelfs hunne oorspronkelijke taal geheel vergeten hebben. Eenige bâtrassi wonen in dorpen en zijn, behalve dat de landbouw op den voorgrond staat, te gelijker tijd dikwijls barbiers, kleermakers, schoenmakers en hoefsmeden. Het meerendeel echter woont in steden, in bojaren-huizen, alwaar de mannen als kleermakers, bakkers, metselaars, koetsiers, of in de keuken werken, terwijl de vrouwen de kamers schoon houden, de wasch behandelen, linnen naaijen en, iets waarin zij uitmunten, hand- en zakdoeken met goud en zilver stikken. Bij de kleine bojaren, zijn de Ciganen huisknechten en koks. Daar deze echter aan de verregaande morsigheid hunner stambroeders in het algemeen schijnen getrouw te blijven, zoo ziet er ook de tafel hunner heeren doorgaans niet zeer appetijtelijk uit.

Bij elken edelman is er eene strafwet voor de slaven aanwezig. Vroeger paste men op de schuldigen de straf der *falanga* toe, welke sedert bij een organiek staats-reglement is afgeschaft geworden. Deze wreede pijniging bestond daarin, dat men den lijder, liggende, de voeten aan eenen grooten stok bond, welke twee mannen dan zoo hoog verhieven, dat de ongelukkige alleen met het hoofd en het bovenste gedeelte des rugs op den grond bleef liggen, terwijl hem de blooten voetzoolen met roeden werden geslagen. Tegenwoordig geeft men eenen Cigaan, die straf ondergaat, een eenvoudig pak slaag, bij vele Bojaren worden zij alleen voor eenigen tijd opgesloten. Is hij echter weggeloopen, dan worden hem, zoodra men hem weder gevat heeft, de zoogenaamde horens, een halsband met ijzeren punten, welke hem, vooral in den slaap, vreeselijk hinderen, aangezet.

Onder de bâtrassi-Ciganen vindt men overigens ook de beste muzijkanten van Moldavie en Wallachije. Zonder kennis der noten, is het voor een hunner dikwijls voldoende, eene sonate van *Mozart*, of symphonie van *Beethoven*, een enkel maal gehoord te hebben, om dezelve niet zelden met meer juistheid en gevoel voor te dragen, dan door hunnen voorspeler is aan den dag gelegd. Ja, meer dan een Cigaan heb ik te Jassy, den Franschen schouwburg met eene viool onder den arm zien binnentreden, de ouverture en andere stukken, der *dame blanche*, b. v., zeer zacht zien medespelen, en na het einde der opera al de muzijkstukken, welke hij zoo even had leeren kennen, met veel grooter talent, dan de eerste virtuozen van het orkest hooren voordragen!!

De instrumenten der Ciganen zijn: de viool, waarop zij gewoonlijk de grootste virtuositeit aan den dag leggen; de *cobza*, een mandoline-achtig, hun geheel eigendommelijk instrument, met negen snaren; de *naïu* of panfluit, het tambourijn en de *moscalu* of oude Lyrinx, waarvoor zij insgelijks een bijzonder talent bezitten; zoodat ook de broeder des Schachs van Perzie, die als Gezant aan het Hof van *Napoleon* geweest was, op zijne terugreis uit Frankrijk, in 1810, over het muzijkaal gevoel der Ciganen in Wallachije verwonderd was, voornamelijk echter over hunne handigheid op de Lyrinx, waarbij hij verklaarde, dat zij daarin de Perziërs overtroffen, die, zoo als bekend is, dit blaas-instrument zoo geheel meester zijn. Maar zij spelen niet alleen zoo uitmuntend, zij zijn ook goede componisten, en de namen van *Succava*, *Angheluzza* en *Barbu*, zijn in de beide Vorstendommen algemeen bekend; de naam des in Pesth wonenden *Cibari* vindt in geheel Hongarije weerklank. De Ciganen begeleiden de volks-melodiën, welke zij spelen, altoos met hun gezang, en hebben doorgaans zeer schoone stemmen, waardoor zij hunne toehoorders somwijlen zoodanig in verrukking brengen, dat deze van tafel opstaan en hen twee of drie ducaten naar het hoofd werpen.

In schoone zomernachten weergalmen Jassy's straten van het geluid der instrumenten en van vrolijk gezang. Dan ziet men Bojaren, die met gezelschap gaan wandelen, en eene welbezette Europesche muzijk voor zich uit doen gaan. Verder gaat een vrije boer, die zijnen voorraad hooi of hout verkocht heeft en zich na gedane zaken verlustigen wil, voorafgegaan door twee muzijkanten, die zijne lievelings stukken spelen en zingen, fier weder huiswaarts; het hoofd omhoog, de handen op den rug of op zijnen stok leunende, vergeet hij alle rampen, alle onaangenaamheden, welke hij van zijnen pachtheer of van 's lands ambtenaren moet verduren.

Voor den dans is de muzijk der Ciganen, boven die der Europeërs te verkiezen, want zij volgen om zoo te zeggen de dansers op den voet, daarom verkozen in den laatsten oorlog tusschen Rusland en Turkije, de Russische officieren de Ciganer-muzijk voor den dans, doorgaans boven hunne eigene. Deze Ciganen zijn, in zekeren zin, ook tooneelspelers. In de nachten namelijk tusschen Kersmis en het einde der Karnavals, hoort men, in de straten dikwijls dikwijls den roep van *poppenspel! poppenspel!* Laat men de roepers nu bij zich komen, dan bieden zich twee mannen aan, die een klein verlicht tooneel, 7 tot 8 voet lang en 3 tot 4 voet hoog, dragen, dat zij dan op twee stoelen neder zetten. Daarop verschijnt dadelijk eene marionnette in de rol eens herders, die met zijn schaapje danst. Dan treedt een Cigaan met zijnen beer op; spoedig volgt de heer *Basilachi*, die zijn hof aan twee jonge schoonen maakt, terwijl zijne vrouw hem in alle wijken der stad zoekt. Nu echter komt de Turk en Kozak. Deze worden, na eenige heldhaftige uitdagingen, handgemeen, en wel zoo dat de dood van een hunner er op moet volgen. Hierbij valt aan te merken, dat, toen de *Osmanli* in Moldavië waren, de Turk den Kozak den kop afhieuw, terwijl later, toen de Russen meesters van het Vorstendom waren, ook hier de rollen verwisselden. Wie thans de overwinnaar zijn mag, weet ik niet te zeggen.

Het uiterlijk aanzien der Batrassi is zeer voordeelig, zij zijn van eene hooge gestalte, en hebben edele trekken; vooral de meisjes zijn schoon. Hun aangezigt heeft in alle deelen den zuiveren Griekschen vorm, en hunne groote zwarte oogen hebben eene waarlijk tooverachtig schoone uitdrukking, terwijl hun bruin vel dien gloed heeft, welke aan de Oostersche volken eigen is. Men treft dan ook waarlijk in Moldavië en Wallachije verscheidene dergelijke *Preciosa's* en *Esmeralda's* aan, die echter, zoodra zij moeder worden, hunne schoonheid verliezen, en er dan weldra zoo afschuwelijk beginnen uit te zien, als men ons in romans en verhalen de tooverkollen voorstelt.

In beschaving zijn overigens de hedendaagsche Batrassi de boeren ver vooruit, en zij verdienen wel dat de Regering hun eindelijk eene vrijheid teruggeve, welke zij zich zoo waardig betoonen. Ook maken diegene onder de Bojaren, welke de Europesche verlichting deelachtig zijn geworden, van hun regt van vrijmaking dier individuën dikwijls gebruik.

Het getal privaat-Ciganen beloopt in beide Vorstendommen meer dan 35,000 huisgezinnen, welke alle (met uitzondering, zoo als wij gezien hebben, van de Batrassi en eenige Lingurari) nomaden zijn, van gelijke zeden en taal. Nu wij uit al het vorenstaande hunne verdeeling eenigermate hebben leeren kennen, zullen wij ook eene schets hunner zeden en gewoonten ontwerpen.

De Ciganen over het algemeen zijn welgemaakt en van sterken ligchaamsbouw. Het zwervend leven dat zij leiden, de zuivere berg-lucht even als de geurige kruid-uitwasemingen, welke zij inademen, maken hen geschikt om alle vermoeijenissen, in weer en wind, wat ook het jaargetijde zij, te doorstaan, en doen hen eenen zeer hoogen niet zelden honderdjarigen ouderdom bereiken. De Ciganen hebben eigenlijk geene bepaalde godsdienst; alleen vereeren zij al wat hun nut aanbrengt, als hunne tent, hun rytuig en hun smeetoestel. In de Christen-landen van Europa, volgen zij oogenschijnlijk de leer van *Jezus*, even als in Turkije de voorschriften van *Mahomet*. In de beide Vorstendommen laten zij hunne kinderen door ortodoxe Priesters doopen, niet uit godsdienst, maar krachtens het onwederstaanbare argument van Don *Basilio*: om des geldes wille, dat zij van den peet bekomen. Dientengevolge laten zij ook niet na, hetzelfde kind negen of tienmaal soms te laten doopen, hetgeen natuurlijk op verschillende plaatsen geschiedt. Ook kennen zij het regtmatig huwelijk niet, en betrachten bij het aangaan eener verbindtenis tusschen man en vrouw geene andere formaliteit dan deze, dat de knaap van 14 of 15 jaren, wanneer hij bemerkt, dat hem, behalve brood en water, toch nog iets ontbreekt, het eerste het beste meisje, dat hij vinden kan, in zijne tent voert, en haar, om het even of zij aan hem verwant is of niet, tot zijne vrouw maakt, waarbij zij eene aarden kruik nemen en dezelve in stukken werpen. En dan zijn de echtelieden klaar!

Voor de opvoeding der kinderen zorgt het paartje zeer slecht, of liever in het geheel niet. Zoodra deze slechts loopen kunnen, laat men hen in de bosschen of in de straten der steden en dorpen naar willekeur rondloopen. Daarbij moeten de kleine naakte wezens, somwijlen van koude klappertandende, hun brood bedelen of stelen; want in de tent hunner ouders vinden zij naauwelijks een weinig vuur, waaraan zij zich 's avonds weder verwarmen kunnen. Tot hun vijftiende jaar gaan zij, zomer en winter, schier geheel naakt. De toestand dezer kinderen is waarlijk te beklagen, want behalve dit alles, worden verscheidene hunner verminkt, door dat, zooals bekend is, niet zelden de Ciganen, om meer medelijden te verwekken en ruimere aalmoezen te ontvangen, zich zelven en hunne kinderen wonden toebrengen, welke, eensdeels door gebrek aan behoorlijke verzorging, doch ook dikwijls genoeg door het opzettelijk openhouden derzelve, eindelijk zoodanig verergeren, dat soms het kranke lid moet worden afgezet. Deze bedelaars loopen bij geheele zwermen, meisjes en knapen, de wagens der Bojaren, die uit de stad komen, te gemoet, en vergezellen dezelve in vollen draf dikwijls meer dan een half uur onder het aanhoudend geroep van:

Geef ons een para, een para! ——
En wij dansen voor u de Tânâna! (1)

Nooit echter, wanneer zij bedelen, uiten zij wenschen voor de gezondheid des gevers; maar altoos alleen voor die zijner paarden; zij zeggen niet b. v., „leef gelukkig," maar: „mogen uwe paarden lang leven!"

De Ciganen kunnen het niet over zich verkrijgen, van hunne huisgezinnen verwijderd te leven, zelfs dan niet, wanneer men de herinnering daarvan door rijkdom en genietingen zoude willen verwijderen. Dikwijls hebben de Bojaren getracht, aan jonge Ciganen eene beschaafde opvoeding te geven, hen dierhalve in hunne paleizen opgenomen en van goede leermeesters voorzien; doch te vergeefs! Zoodra zich slechts eene gelegenheid opdeed, verlieten de onverbeterlijken alle gemakken des beschaafden wereld, om tot de hunnen te vlugten. Het zwervend leven en de rook des tents zijn den Cigaan even zoo onontbeerlijk, als het water aan den visch, de lucht aan den vogel.

Hoe geschikt hij ook, zoo als wij gezegd hebben, tot alles schijnt, zoo verkiest hij toch het *dolce farniente*, en de daarmede noodzakelijk verbondene ellende, boven den vermoeijenden arbeid, welke hem toch zijn bestaan waarlijk behagelijk kon maken. Nooit legt hij zich op iets groots toe, want, hoewel hij boven allen arbeid het stelen verkiest, en voor hetzelve eene natuurlijke neiging heeft, dan nog oefent hij dit ook niet in het groot uit, maar vergenoegt zich altoos met kleinigheden, als kleederen en levensmiddelen, te kapen.

Alle Ciganen, voornamelijk echter de Lâïessi, zijn walgelijk morsig, het ongedierte schijnt met hen te gelijk op de wereld te komen. Bijna altoos gaan zij zonder hemd, dat bij vele hunner zelfs geheel onbekend is; meest

---

(1) Hun nationale dans, hun fandango. Dezelve bestaat in sprongen en wellustige gebaarden met armen en beenen, waarbij zij eenige verzen opzeggen.

zijn zij slechts met eenige lompen bedekt, en toch bewijzen juist die lompen dikwerf, dat zij van opschik houden, daar dezelve veelal door veelkleurige borduursels zijn opgesmukt. De meeste afstekende kleuren hebben zij het liefst; roode of blaauwe kleederen en geele laarzen dragen zij bij voorkeur.

Kuischheid is geene hoofddeugd bij de Cigaansche vrouwen. Hun eigenlijk werk bestaat in stelen en daarin, dat zij de ligtgeloovigen in steden en dorpen bedriegen door waarzeggen. Dit doen zij gewoonlijk door beschouwing der lijnen van de hand, of uit kaarten, of ook door gemeenschap met den boozen geest, in eenen kleinen spiegel, welke in een blik doosje is geplaatst.

Even zoo vreemd als terugstootend is de lust der Ciganen naar het vleesch van dieren, die aan ziekte gestorven zijn, paarden uitgezonderd. Betuigt men hun zijne verwondering daarover, zoo antwoorden zij: Het vleesch van een dier, waarvan God den slagter geweest is, moet toch beter zijn, dan dat wat door menschenhanden gedood is. Op grond van dezen smaak heeft men hen dan ook als menscheneters aangeklaagd, en inderdaad is het mij stellig gebleken, dat er onder hen eenige zijn, die het nuttigen van menschenvleesch niet geschuwd hebben. Overal in Duitschland, Frankrijk en Spanje heeft men hen daarom van kinder-diefstal beschuldigd. Ja, in Hongarije moesten op het einde der achttiende eeuw, meer dan 200 Ciganen, als menscheneters, op het schavot hun leven eindigen. De misdaad is echter te ontzettend, om daaraan, zonder stellige bewijzen, onvoorwaardelijk geloof te slaan; ook hoort men tegenwoordig van zulke gruweldaden niets meer.

De gewone spijs der Ciganen bestaat uit de *mamaliga*, eene soort van koek, uit maïs of Turksch koren vervaardigd, welke nu alleen, dan met kaas, gegeten wordt. Enkele malen echter vergasten zij zich op ganzen, kippen of jonge varkens, hetgeen dan een feest is, vooral wanneer het dier door ziekte is gestorven. Hun gewone drank is water, doch zij verkiezen sterke dranken, wanneer zij die kunnen krijgen.

Het rooken beminnen zij allen, mannen, vrouwen en kinderen, hartstogtelijk. Van hun vijfde jaar af, hebben zij den geheelen dag door de pijp in de mond, en wanneer zij zich geen tabak kunnen verschaffen, gebruiken zij drooge notenboom-bladeren. Honger en dorst kunnen zij geheele dagen verduren, maar zonder de pijp, al kunnen zij niet rooken, minstens in den mond te hebben, kunnen zij het naauwelijks een uur uithouden.

Niets intusschen komt vreemder voor dan de aanblik eener Ciganen-troep, wanneer zij van de eene plaats naar de andere trekt. Daar steken de kinderen, als poppen, tusschen ketels, drievoeten, smeewerktuigen en andere gereedschappen uit, al hetgeen op eenen wagen geplaatst is, bijzonder hoog, ten einde de dikwijls voorkomende beken en waterplassen, droog te kunnen overtrekken. Dit beweegbaar magazijn wordt meest door slechts één mager paard voortgetrokken, waarop de mannen en vrouwen te voet volgen, tot op twee of drie der laatsten, die den optogt te paard besluiten en aan beide zijden met reiszakken behangen zijn, waaruit, onder anderen, ook nog kinderhoofden steken.

Moed en dapperheid zijn geene eigenschappen van onderdrukte, vernederde menschen, daarom zijn ook over het algemeen de Ciganen zeer vreesachtig. Somwijlen wagen zij het wel uit hunne bosschen de reizigers aan te vallen, doch altoos slechts voetgangers, waarop zij zich dan met groote knuppels werpen. Zoodra echter een zoodanig aangevallene een enkel pistoolschot doet vallen of ook wel slechts daarmede dreigt, neemt reeds de geheele bende, hoe talrijk ook, de vlugt.

Natuurlijk verachten de Moldaviërs en Wallachyërs dit volk, doch daar zij bijzonder bijgeloovig zijn, vreezen zij het te gelijker tijd, daar zij gelooven, dat de Ciganen de magt hebben, sterke en onzigtbare wezens tot bijstand te roepen en op den jongsten dag met den Antichrist zullen verschijnen, om de geloovigen te kwellen. Intusschen hoe veracht de Cigaan ook bij alle volken is, zoo veracht hij ook zijnerzijds alle anderen, en is, zoo als *Maltebrun* zegt, trotsch en gelukkig; een aardhoop is zijn troon, een oude eik zijn troonhemel.

Daar dit volk, noch van eene vaste woonplaats, noch van landbouw houdt, hebben vele het niet vatbaar verklaard, om een regelmatig huiselijk leven te leiden; de ondervinding heeft echter reeds het tegendeel bewezen. In Transilvanie en Bukowina, hebben alle Ciganen thans vaste woonplaatsen, welke zij slechts zelden, en dan nog met weêrzin, verlaten. In Servie heeft Vorst *Milosch*, beproefd, hen aan den akkerbouw te gewennen, en wel vooreerst nabij Poscharzwatz, en hij is er in geslaagd. Zij leven er stil en gelukkig en zullen zich zeker meer en meer beschaven, zoo men hen slechts menschelijk behandelt. Dezelfde proeve, is, met gelijk gevolg, in Moldavie, in het dorp Ripi (district Falcie) genomen, zoo dat men daar reeds zeven of acht Ciganen-huisgezinnen ziet, die hun veld met meer zorg dan de boeren zelven bebouwen. Het grootste bewijs echter van de mogelijkheid om dit volk te beschaven, leveren de Batrassi zoo als wij dezelve reeds beschreven hebben. Het ware dus te wenschen dat de Regering aldaar, op ernstige middelen bedacht werd, om het nederzetten van die huisgezinnen gemakkelijk te maken, en zij zal hare zorgen door de beschaving van een geheel volk bekroond zien; want de Ciganen hebben wel is waar vele ondeugden, maar deze zouden, door arbeid, afzondering van hunne stamgenooten en verkeer met de meer vreemdzame inwoners, langzamerhand verminderen; en in allen gevalle, zouden zij, als fabrijkarbeiders, voornamelijk in Moldavie en Wallachije, groot voordeel opleveren.

PRIJS-COURANT van EFFECTEN.

Amsterdam, 18 *April* 1840.

Nederlanden.		Gebl.
Werkel. Schuld $2\frac{1}{2}$ pC.	$52\frac{1}{4}$ à $52\frac{3}{8}$	$52\frac{5}{16}$
Dito — 5 —	99 à $99\frac{1}{2}$	$99\frac{1}{4}$
Uitg. —	— à —	—
Kans-Biljetten	$23\frac{3}{4}$ à 24	$23\frac{7}{8}$
Amort. Syndic. $4\frac{1}{2}$ —	$90\frac{1}{2}$ à 91	$90\frac{11}{16}$
— — $3\frac{1}{2}$ —	$75\frac{1}{4}$ à $75\frac{1}{2}$	$75\frac{3}{8}$
Hand.-Maats. $4\frac{1}{2}$ —	180 à $180\frac{1}{2}$	$180\frac{1}{4}$
Nieuwe dito .. $4\frac{1}{2}$ —	— à —	—
Aandl. H. Spoorw. —	— à —	—
Rijn-Spoorw. $4\frac{1}{2}$ —	— à —	—
Frankrijk.		
Inschr. Grb. 3 pCt.	— à —	—
— — 5 —	— à —	—
Rusland.		
Gb. *H.* & *C°*. 1798 5 pCt.	$105\frac{1}{2}$ à 106	$105\frac{3}{4}$
— $18\frac{28}{29}$ 5 —	$105\frac{1}{2}$ à 106	$105\frac{3}{4}$
Ins. en Certif. 6 —	$69\frac{1}{2}$ à 70	$69\frac{7}{8}$
— $18\frac{31}{33}$ 5 —	$98\frac{1}{2}$ à $98\frac{3}{4}$	—

Pruissen.		Gebl.
Geldl. te *Lond.* 4 pCt.	— à —	—
Aandeelen van dito ...	129 à 130	$129\frac{1}{2}$
Spanje.		
Nieuwe 1835 à 85 5 pCt.	25 à $25\frac{1}{2}$	$25\frac{5}{16}$
Dito onbep. st. ...	— à —	—
Dito passive	— à —	—
Dito uitgest.	— à —	—
Coupons Ard.	$19\frac{11}{16}$ à —	—
Oostenrijk.		
Obl. *Goll* & *C°*. 5 pCt.	— à —	—
Certificaten ... $2\frac{1}{2}$	— à —	—
Neg. Metaliek $2\frac{1}{2}$	— à —	—
Idem 5	— à —	—
Dito in *Lond.* 5	— à —	—
Bank-Aktien .. 3	— à —	—
Napels.		
Certificaten ... 5 pCt.	$93\frac{1}{2}$ à $93\frac{5}{8}$	$93\frac{1}{2}$
Dito in *Napels.* 5 —	$94\frac{1}{2}$ à $95\frac{1}{4}$	$94\frac{3}{4}$

De Prijs van de BOTER aan de Waag binnen Leyden.

Zaturdag den 18. *April* 1840.

Van 32 tot 35 gulden.

Z E E - T IJ D I N G.

Kapt. T. H. Jansen, van Batavia, te Amsterdam gearriveerd, rapporteert gepraaid te hebben den 29 Febr. op 3° 37′ N. breedte, 24° 45′ W. lengte, het schip *Mary Bulwer*, Kapt. R. Cant, van Mauritius naar Londen.

Kapt. J. F. Schneebeke, van Batavia, in Tessel binnen, rapporteert den 22sten op 0° 24′ Z. breedte, 22° 50′ W. lengte gepraaid te hebben, het schip *Orion*, Kapt. J. van der Linden, van Amsterdam naar Batavia, aan welks boord, alles wel was, en den 5 April op 48° 28′ N. breedte, 6° 14′ W. lengte gepasseert te zijn, een driemastschip, voerende Rotterdamsche Collegievlag met N°. 43; zijnde die van Kapt. T. Fokkens, voerende het schip *Menodo*, van Rotterdam naar Batavia.

Het schip *de Vrouw Renske*, Kapt. G. A. Brouwer, van Amsterdam naar Hamburg, is, volgens een brief van Norden van den 9 April, den 6 of 7 dito op het Z. O. gedeelte van het eiland Juist vastgeraakt, doch digt gebleven; men hoopte hetzelve na het lossen van een gedeelte der lading weder af te brengen.

, Ondertrouwd:

J. van RENESSE,
Med. Doct. te *Scheveningen*,
en
M. P. van VLIET.

Leyden
den 17 April 1840.
Eenige Kennisgeving.

, Ondertrouwd:

H. J. HENSTERMAN,
Med. Doctor te *Overschie*,
en
L. R. M. ROUSCHER.

Leyden
den 17 April 1840.
Eenige Kennisgeving.

, Ondertrouwd:

W. H. van BREE,
Med. Doctor,
en
A. L. A. SCHMIER.

Leyden
den 17 April 1840.

, Heden verloste voorspoedig van een welgeschapene DOCHTER, G. MEIJER, hartelijk geliefde Echtgenoote van

Leyden 16 April 1840. J. J. van DOOREMAALEN.

, Heden beviel ontijdig doch voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON, Vrouwe A. G. W. BESIER, geliefde Echtgenoot van

Leyden 18 April 1840. Mr. H. OBREEN.

, Leyden, *den* 18*den April* 1840. Heden nacht is, na langdurig lijden, tot droefheid van hare Kinderen, Bloedverwanten en vele deelnemende Vrienden, in den ouderdom van ruim 81 jaren, overleden Mevrouwe HENDRIKA AMELIA NOORDINK, Weduwe van Wijlen den Hooggeleerden Heer J. van Voorst, in leven *Hoogleeraar*, te Leyden.

Eenige Kennisgeving.

, Heden bevestigde zich het voor ons treurige berigt, van het overlijden onzes geliefden Zoons CORNELIS PIETER, in leven *Scheepsheelmeester*. Hij bezweek in den jeugdigen leeftijd van 27 jaren, ten gevolge eener hevige ziekte, den 22sten December jl., op eene reize van Batavia herwaarts.

Leyden
18 April 1840.

P. J. de WILDE.
W. J. de WILDE.
Geb. van de Kasteele.

Eenige Kennisgeving.

, SUPRA FIJNE en WITTE *GENUA-OLIE*,
de groote Flesch, à 75 Cents,

In Dépôt bij A. J. NICOLA, *Beschuit- en Koekbakker*, in de Vlamingstraat, N°. 200, te 's Gravenhage.

NB. De Flesschen worden à 10 Cents berekend, en in betaling genomen.

, TE HUUR met 1°. Mei aanstaande: Een alleraangenaamst gelegen BUITENVERBLIJF, aan den Heerenweg, even buiten de Koepoort te Leyden; bestaande in eene extra groote Behangen Koepel en twee kleinere Vertrekken, met Stookplaats, Keuken, Pomp, Fournuizen, Slaapplaats en verdere gemakken, alles en Suite; voorts afzonderlijke Koepel en Tuinmanswoning, groote Tuin, beplant met de fraaiste Heesters en exotique Vruchtboomen, Moesland en Gondaasschen Vijver, in eens of in twee partijen, naar verkiezing. Adres bij den Boekhandelaar H. W. HAZENBERG Junior, op het Rapenburg te Leyden.

, VRIJWILLIGE VERKOOPING

op Donderdag den 23sten April 1840, des voormiddags ten 10 ure, op de Kalvermarkt, te Leyden, om *contant geld*, van een aanzienlijke Partij TIMMERHOUT, bestaande in Vuren- en Greenen DEELEN, Greenen Ribben en Schrooten, van onderscheide dikte en lengte, Wijburger Deelen en Platen, enkelde en dubbelde Latten, kant- en achter-Deelen, Juffers, Kolders en Sparren, en hetgeen verder ter Verkoop zal worden aangeboden.

, Op Zaturdag den 25 April 1840, des avonds ten 6 ure, zal men in het *Heeren-Logement* aan den Burg binnen Leiden, publiek Veilen en Verkoopen:

N°. 1. Een groot, ruim, hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS en ERF, voorzien van 4 Benedenkamers, waarvan 3 Behangen en met Stookplaatsen, Binnenplaats, Keuken, groote Kelder, 3 Bovenkamers, allen Behangen en een met Stookplaats, Provisiekamer, Dienstbodenkamer, Droog- en Turfzolders, Vliering en verdere gemakken, staande en gelegen binnen Leiden, aan de Noordzijde van de Hoogewoerd, tusschen de Watersteeg en het Steenschuur, strekkende van achteren tegen den Rijn, geteekend Wijk 2 N°. [illegible]

N°. 2. Een ruim, hecht en sterk HUIS en ERF, hebbende onderscheidene Vertrekken, Zolders, Keukens, ruime Kelders en verdere gemakken, staande en gelegen binnen Leiden, aan de Noordzijde van de Hoogewoerd, op den hoek en strekkende langs het Korte Steenschuur, geteekend Wijk 2 N°. [illegible]

Wijders onderscheidene hechte, sterke en weldoortimmerde HUIZEN en ERVEN, staande en gelegen te Voorhout en Rijnsburg, mitsgaders diverse Partijen goed, degelijk en weltoegemaakt WEI-, HOOI-, BOSCH- en GEESTLAND, gelegen te Voorhout en Noordwijkerhout; en eindelijk vier ledige ZAND-GRAFSTEDEN op de Stedelijke Begraafplaatsen te Leiden, als: één aan de Groenesteeg, geteekend N°. 30, en drie aan de Marepoort, N°. 25, 26 en 27. Alles bij aangeplakte Billetten in het breede omschreven.

Het Perceel N°. 1. zal des Maandags en Dingsdags van iedere week, tusschen 11 en 2 ure, kunnen worden bezigtigd, mits vooraf aan de Bewoonster belet vragende, en alle de overige Huizen en Landerijen daags vóór en op den dag der Verkooping.

Nadere Informatiën zijn te bekomen ten Kantoren van den Notaris A. B. BARKEY Nz. en den Procureur F. BOOY Fz. te Leiden.

, S. en J. LUCHTMANS en C. C. van der HOEK, Boekhandelaars te *Leyden*, zullen op Maandag, den 4den Mei 1840 en volgende dagen, ten huize van laatstgemelden, verkoopen de BOEKVERZAMELING van ZIJNE EXC. den Heere *Luitenant-Generaal* C. R. T. Baron KRAIJENHOFF, te *Nijmegen*; bestaande in voortreffelijke en fraai gebondene WERKEN uit de Vakken van *Wijsbegeerte*, *Aardrijks-* en *Starrekunde*, *Geschiedenis*, *Reizen*, *Reken-*, *Wis-*, *Meet-*, *Natuur-* en *Geneeskunde*, *Zeewezen*, *Waterweeg-* en *Waterbouwkunde*, *Krijgswezen*, vooral *Artillerie* en *Genie*; *fraaije Letteren* en *Kunsten*. — Voorts deszelfs Verzameling van Stukken, zoo *geschreven* als *gedrukt*, over den WATERSTAAT der NEDERLANDEN; eene zeer groote menigte LANDKAARTEN, zoo *geteekend* als *gegraveerd*, van Nederland en andere Landen, alsmede *Zee-* en *Rivierkaarten*, *Teekeningen* van *Sluis-* en *Dokwerken*, *Peilingen* en *Architectuur*, benevens eenige fraaije PLATEN en PORTRETTEN; — achtervolgd door een APPENDIX van fraaije LANDKAARTEN, uit de Nalatenschap van den *Majoor* van D***.

De Catalogus is alom verzonden.

Bij de Wed. ANTHONY de KLOPPER en ZOON, te Leyden.